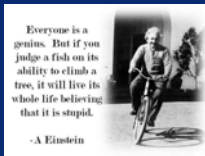

Begeleid Leren

Het ondersteunen van jongeren met psychische en cognitieve problemen bij het kiezen, verkrijgen en behouden van een reguliere opleiding

“Rode kaart voor voortijdig schoolverlaten”

Webinar R92
5 oktober 2021

Dr. Lies Korevaar

1

Overzicht

- Waarom aandacht voor (Begeleid) Leren?
- Wat is Begeleid Leren
- De Toolkit Begeleid Leren
- A B C van Begeleid Leren

2

Waarom aandacht voor (Begeleid) Leren?

3

Waarom aandacht voor (Begeleid) Leren?

- Jong volwassenheid heeft een hoger risico om psychische problemen te krijgen
- De meeste psychische aandoeningen komen voor het eerst tot uiting tussen 17 – 23 jaar

4

> 10 jaar rapporteren Mbo, Hbo en Wo studenten een toename van psychische problemen

Wereldwijd

- Auerbach et al., 2018
- Bruffaerts et al., 2018
- Hunt & Eisenberg, 2010
- Stallman & Shochet, 2009
- Storrie, Ahern & Tuckett, 2010
- Turner, Hammond, Gilchrist & Barlow, 2007
- Zivin, Eisenberg, Gollust & Golberstein, 2009

Nederland

- Boer, T. de (2017)
- Dopmeijer, J.M. (2018)
- Broek, A. van den, Muskens, M., & Winkels, J. (2013)
- RVS, Raad voor de Volksgezondheid en Samenleving (2018)
- RIVM (2018)
- RIVM, Trimbos Instituut en Amsterdam UMC (2019)

Ook zien we een toename bij VO-leerlingen (12-17 jaar)

5

Waarom aandacht voor (Begeleid) Leren?

Ongeveer 20% van de studenten rapporteren psychische problemen ernstig genoeg voor hulpverlening (behandeling / therapie)

In de Covid-19 periode rapporteren studenten een toename van psychische problemen

50% van deze groep studenten hebben extra ondersteuning nodig om hun opleiding vol te houden

Hanzehogeschool Groningen 30.000 studenten:
20% is 6.000 studenten
50% is 3.000 studenten die extra ondersteuning nodig hebben

6

Waarom aandacht voor (Begeleid) Leren?

- Studenten met psychische problemen studeren gemiddeld meer, maar halen lagere cijfers en minder studiepunten dan studenten zonder psychische problemen

(ResearchNed/ITS, 2012; Broek, Muskens & Winkels, 2013)

- Studenten met autisme, ADHD, psychische beperkingen en functionele beperkingen hebben de grootste kans op voortijdig schoolverlaten

(Broek, Muskens & Winkels, 2013)

7

Waarom aandacht voor (Begeleid) Leren?

- Het vroege ontstaan van psychische problemen draagt bij aan de werkloosheid door het effect op het volgen van een opleiding
- Mensen met psychische problemen die de arbeidsmarkt betreden, belanden meestal in laag betaalde banen
- Supported Employment interventies hebben niet geleid tot werk van zodanige omvang dat arbeidsongeschiktheidsuitkeringen niet meer nodig zijn

(Frey et al., 2011; Cook et al., 2016; Marshall et al., 2013; Frederick & Vanderweele, 2019)

(Cook et al., 2016; Frey et al., 2011; Baller et al., 2017)

8

Wat is Begeleid Leren?

9

Begeleid Leren

Jongeren met psychische problemen helpen beter te functioneren zodat ze met succes en naar hun eigen tevredenheid de opleiding van eigen keuze kunnen (ver)volgen

Begeleid Leren is geen behandeling of therapie!!

10

Handelingsverlegenheid bij GGz- en onderwijsprofessionals

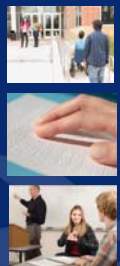

Wat te doen?

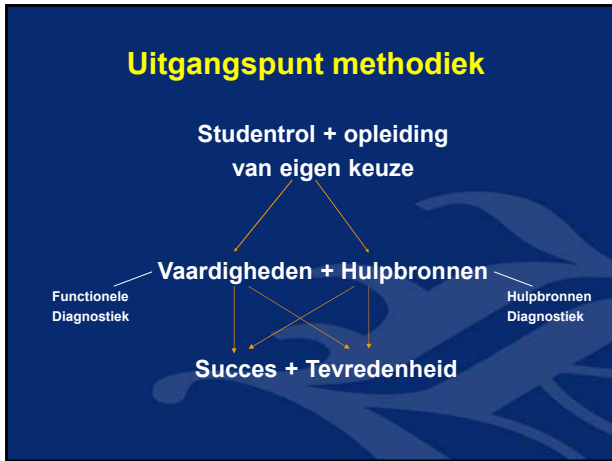
11

Ondersteuning voor studenten met onzichtbare problemen

- Een student in rolstoel heeft een rolstoelopgang nodig
  - Een blinde student braille of speciale software
  - Een dove student een doventolk
- Wat is de rolstoelopgang voor een student met een depressie?
• Wie is de doventolk voor een student met een angststoornis?

12

13

Eigenaarschap

Wil jij je opleiding blijven volgen?

Zo ja, wat belemmert jou bij het volgen van je studie?

Samen met de student achterhalen welke vaardigheden en hulpbronnen hij/zij nodig heeft om met succes en tevredenheid de studie te kunnen starten en volhouden

14

Begeleid Leren Toolkit

15

Begeleid Leren

nieuwe interventies voor de professional

Het ondersteunen van jongeren met psychische beperkingen bij het kiezen, verkrijgen en behouden van een reguliere opleiding

ACHTERGROND
Bevoegdonderwijs bereikt jongeren voor op een werkmarkt.
De meeste psychische problemen komen voor het eerst tot uiting tussen de 17 en 25 jaar.
Professionals in het onderwijs om de GGZ ervaren handelingsvermogen en het begeleiden van jongeren met diagnostische beperkingen is in de regel het onderwijs.
Dit draagt bij aan het voortijdig schoolverlaten van deze jongeren.
Het Begeleid Leren project draagt bij aan de beschikbaarheid van professionele ondersteuning en de interdisciplinaire samenwerking te verbeteren.

DOELLEN EN ACTIVITEITEN

- Ontwikkel van een Toolkit Begeleid Leren
- Opzetten van een Regionaal Netwerk
- Ontwerpen interventies van pilot testing

INNOVATIE VAN BEGELEID LEREN

- Professionals verbeteren de competenties om studenten te begeleiden bij het kiezen, verkrijgen en behouden van een reguliere opleiding
- Ontwikkelen interdisciplinaire samenwerking
- Ontwikkelen onderwijsmodule
- Beleiden (publiekrechtelijke) experts
- Implementatie in de eigen organisatie
- Communicatie door nieuwsbrieven en website www.begeleidleren.nl

Met op dit moment naar 100 studenten

Bevoegdonderwijs Groningen - Actius - Eiken
GGZ Friesland - Mente Alliant - Phoenix Care - Streekl Universiteit

Impulse

Supported Education for youth with psychiatric disabilities

Århus University Groningen (NL) - Leifvick, Pove (SE) - AEPS Lisboa (PT)
Norwegian Institute of Research (NO) - SIA

BACKGROUND
Higher and advanced vocational education prepares young adults for a career and enhance their life goals.
The onset of mental illness generally occurs between 17 and 25 years.
For young adults with psychiatric disabilities, educational resources are largely unavailable.
Overcoming obstacles are stigmatization and discrimination.
This results in under- or unemployment and social exclusion.
The Impulse project will contribute to empower young adults to:
- get better access to higher education
- be able to complete a study successfully

CONSORTIUM
Norway, Netherlands, Czech Rep, Portugal

AIMS AND ACTIVITIES

- Assessment of barriers for students with psychiatric disabilities
- Social Map for Supported Education based on regional and national resources
- Describing Good Practices
- Development of a Toolkit Supported Education (user manual included)
- Establishing a European Network of Supported Education: ENSEUS
- Communication by Newsletters and Website: www.supportededucation.eu

For all students, but BETTER students!

SIB - Trondheim University of Applied Sciences - AEPS

16

Begeleid Leren Toolkit

in Engels, Nederlands, Noors, Tsjechisch, Portugees, Italiaans en Zweeds

www.begeleidleren.nl
www.supportededucation.eu

Kiezen

Verkrijgen

Behouden

17

Inhoud

Informatie over studeren met psychische problemen

Interventies:

- Impulscursus & Kieskeurig
- 5-stappen methode volhouden van je opleiding
- Bondgenotengroep
- Openheid: vertel ik het wel of vertel ik het niet
- Cognitieve remediatie: Move aHead & Mindset
- Voorkomen en verminderen van stress
- Bespreken en verminderen van eenzaamheid

Informatie over implementatie

18

Kiezen

Kieskeurig

Een cursus die je helpt bij het kiezen van een studietoelage, hoe je kunt blijven en hoe je kunt afbreken

CURSUSBOEK VOOR LEERLINGEN

Docent: [naam]
Auteurs: [naam]

Kieskeurig

Een cursus die je helpt bij het kiezen van een studietoelage, hoe je kunt blijven en hoe je kunt afbreken

DOCENTENHANDLEIDING

Docent: [naam]
Auteurs: [naam]

19

Behouden

20

Effectieve interventie (naar eerste aanwijzingen)

21

A B C van Begeleid Leren

22

Van 12 13 14 van Behandeling

12
13
14

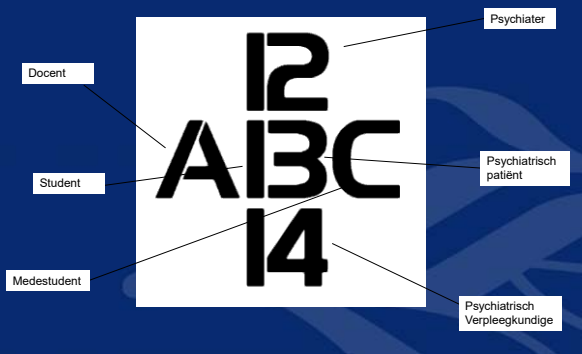
23

Maar, als we de context veranderen

A13C

24

Naar A B C van Begeleid Leren

25

Niet alleen hardlopers
komen vooruit,
ook zij die hinken

26

Niet alleen 'gezonde' studenten komen
vooruit,

ook studenten met psychische en
cognitieve problemen

27

Hartelijk dank voor uw
aandacht

Lies Korevaar
e.l.korevaar@pl.hanze.nl

28